
Datum 2026-03-24
Anteckningar förda av Anna Lanje
Strateg
0728-854851

Minnesanteckningar, områdesnätverk uppföljning och analys

Tid: 2026-03-24
Plats: Skånes Kommuner, Fabriksgatan 2F, Lund

Närvarande

Delregion Nordväst:
Delregion Mellersta:
Delregion Malmö: Linn Jonnergård (Malmö), Hampus Nilsson (Malmö)
Delregion Sydväst: Daniel Svahn (Trelleborg)
Delregion Nordost: Towa Nilsson (Osby), Helena Lööf (Kristianstad)
Delregion Sydost: Rasmus Anderberg (Sjöbo)
Skånes Kommuner: Harald Liebenstein Gegner, Anna Lanje, Theresa Andersson

Frånvarande: Cecilia Olsson (Höör), Marieth Roos-Ekelund (Eslöv), Joakim Norström (Malmö), Karl Diaz (Ystad), Andreas Wahlgren (Helsingborg)

Vakanta platser till områdesnätverket finns i delregion Nordväst och Sydväst.

1. Föregående mötesanteckningar

Vid föregående möte diskuterades bland annat följande frågor, vilka lyfts vidare i dagens möte:

ISU

Nationellt pågår dialog om ISU:s roll som en viktig del av uppföljning, samtidigt som behov finns av bredare perspektiv och tydligare definitioner av uppföljning. Regionalt erbjuds ISU-nätverk och utbildning i samverkan med SKR under våren.

Frukostseminarium (Daniel Örnberg)

Förslag ges i nätverket att arbeta vidare med aktivitetskravet på skånegemensam nivå samt identifiera gemensamma frågeställningar för uppföljning i Skåne. Strategiska nätverket kan involveras.

Fokusområden

Påminnelse om regionala och nationella fokusområden, exempelvis lokal kunskapsutveckling, ISU, NUSO, uppföljning i läroprocessen och lovande arbetssätt.

Lovande arbetssätt

Anna Gärdegård från FoU Nordväst presenterar Lovande arbetssätt - en modell som stödjer utvecklandet av en kunskapsbaserad socialtjänst genom systematisk undersökning av insatser. Material har skickats ut inför fortsatt dialog vid mötet.

NUSO

Nätverket kan stödja kommunerna i analys av kommande resultat. Förslag om regional träff för gemensamma utvecklingsområden, med planering inför våren 2027.

Insatser utan behovsprövning, IUB

Högaktuellt område, särskilt avseende dokumentation och uppföljning. Presentation från Malmö, framtagande av processförslag samt kartläggning av stödbehov planeras.

2. Lovande arbetssätt

Nätverket diskuterar tidigare presentation från Anna Gärdegård, FoU Nordväst i Stockholm, samt utskickat material. Kommunerna arbetar i olika grad med att beskriva sina insatser, där vissa har påbörjat mindre kartläggningar medan andra ser behov av mer omfattande genomlysningar, exempelvis i samband med omorganisering.

Nätverket ser ett behov av mer praktiska exempel och önskar ta del av hur en kommun som deltagit i arbetet med *Lovande arbetssätt* har organiserat sig och genomfört processen. Beslut tas att bjuda in en sådan kommun till nästa möte. Det finns även intresse av att på sikt bjuda in en bredare målgrupp i Skåne. Deltagarna undersöker inför nästa möte intresset i delregionerna. Om utfallet är positivt kan en större temadag arrangeras, med medverkan från både Anna Gärdegård och en kommun som kan bidra med konkreta exempel.

3. NUSO vuxen och funktionshinder

Merparten av kommunerna i områdesnätverket deltar i NUSO. Resultaten bedöms vara relevanta även för de kommuner som inte medverkar. Arbetet befinner sig i ett tidigt skede, där viss förankring har skett lokalt och möjlighet har funnits att anmäla sig till arbetsgrupper. Datainsamling planeras att påbörjas under hösten, men omfattning och innehåll är ännu inte fastställt. SKR och Karlstads universitet kommer att bjuda in till kommande träffar.

Fråga lyfts om vilka i nätverket som kan bevaka området och bidra till planering av gemensam regional analysdag under 2027. Linn och Rasmus anmäler intresse. Även representanter från andra områdesnätverk kan bli aktuella att involvera i planeringen. Arbetet pausas i nuläget och kommer att återupptas under hösten.

4. Samverkan områdesnätverk digitalisering

Theresa Andersson, strateg på Skånes Kommuner, presenterar arbetet inom områdesnätverk digitalisering och möjliga beröringspunkter för samverkan. Nätverket arbetar bland annat utifrån "handslaget" och följer nationella initiativ. Ett stort fokus är på SDK, där de flesta skånska kommuner är på väg in, samt arbete med att inkludera Region Skåne.

Vidare följs initiativ som EHDS (European Health Data Space) och socialtjänstdataregister, där E-hälsomyndigheten ansvarar för strukturutveckling. Nätverket arbetar också med erfarenhetsutbyte inom exempelvis AI, välfärdsteknik samt förenklingsarbete ("Antikrångel"). Samverkan sker även inom området barn och unga.

I diskussionen lyfts utmaningar kopplade till att omsätta verksamhetens behov i digitala lösningar, där en tydlig länk mellan verksamhet och digitalisering ofta saknas. Behov av tydligare styrning och gemensam riktning framkom, liksom vikten av att utgå från verksamhetens behov och

invånarperspektivet. Nätverket efterfrågar framgångsfaktorer för att överbrygga glappet mellan teori och praktik. Theresa ska ta med frågan till områdesnätverk digitalisering och undersöka hur de ser på detta.

Theresa tipsar även om nyttorealiserings och nyttokalkyler som stöd och framgång i arbetet.

Se länk: [Nyttorealiserings | Valfärdsteknik | SKR](#)

Se länk: [Vägledning i nyttorealiserings | Digg](#)

5. Tema: Insatser utan behovsprövning, IUB

SKR:s kartläggning

Genomgång av SKR:s sammanställning och analys av 203 kommuners insatser utan behovsprövning (IUB). En enkät har skickats ut till kommunerna, svaren har bearbetats och kategoriserats, då insatsernas benämningar i fritext varierat stort (ca 5000). Totalt har 9 huvudkategorier identifierats.

Majoriteten av kommunerna har fattat beslut om IUB, och det erbjuds inom alla målgrupper. Antalet varierar. Kartläggningen visar att det finns stora variationer mellan kommunerna och arbetet är fortsatt under utveckling. Flera kommuner upplever att omställningen skett snabbt och att vissa insatser behöver analyseras vidare.

Det finns även ett behov av definitioner av insatser, riktlinjer vad gäller dokumentation, stöd för uppföljning och tydligare likvärdighet för att följa upp insatser.

[Insatser utan behovsprövning | Framtidens socialtjänst | SKR](#)

Återkoppling hur Malmö arbetar med IUB (Linn)

I samband med införandet av ny SoL och ärende till nämnd kring beslut om IUB har dialoger förts. I Malmö pågår nu en kartläggning av IUB, med en sannolik revidering av riktlinjer planerad till 2026. En arbetsgrupp har tillsatts med uppdrag att ta fram en process för IUB, alternativt ett vägledande stödmaterial. Det finns även en idé att utveckla ett interaktivt stöd för att skapa en gemensam förståelse för IUB.

Insatserna har strukturerats i olika kategorier, exempelvis föräldrastöd, skadligt bruk och beroende (vuxna respektive barn och unga), vålds- och brottsutsatthet, normbrytande beteende, skolfrånvaro och psykisk hälsa, ekonomi och självförsörjning.

I arbetet har det identifierats ett flertal variabler att ta hänsyn till och som avgör hur ärendet ska hanteras såsom insatstyp, behov av personuppgifter, journalföring samt statistik på individnivå.

Workshops med sektionsschefer har genomförts och ett mer tjänstedesigninspirerat arbetssätt övervägs. Frågor som diskuteras rör bland annat hur avslut ska ske samt hur pinnstatistik ska följas upp i relation till befintliga verksamhetssystem där uppföljningen inte fullt ut överensstämmer.

Arbetet sker parallellt med att nationella riktlinjer inväntas.

Hur skulle en process för insatser utan behovsprövning (IUB) kunna se ut? (Towa)

I enlighet med lagstiftningen ska processer kartläggas och användas som grund för att utveckla och säkra kvalitet. I arbetet med processkartläggning av IUB är det viktigt att tydliggöra vad som ska följas upp, varför och för vem. Exempel på en process presenteras, där centrala steg såsom aktualisering, fördelning, uppstart, genomförande, uppföljning och avslut beskrivs.

Behovet av att tydliggöra ansvar för uppföljning lyfts, liksom vikten av att inkludera riskbedömningar i processen. I stora delar liknar processen den för behovsprövade insatser, med skillnaden att den enskilde ges ett större inflytande. Nätverket reflekterar även över att dokumentationen inte nödvändigtvis minskar, utan snarare förskjuts från utredningsfasen till genomförandet.

6. ISU (Individbaserad systematisk uppföljning)

Ett par kommuner från nätverket deltar under våren i SKR:s utbildning, där den avslutande dagen genomförs av Skånes Kommuner. Det finns även ett nätverk för ISU-frågor, med nästa träff planerad till början av september efter utbildningens avslut.

7. Tema för nästa gång

Till nästa möte planeras följande:

- Lovande arbetssätt – bjuda in en kommun med fokus på praktiskt genomförande. Möjlighet att erbjuda en träff bredare under hösten.
- IUB – uppföljning av hur arbetet fortlöper.
- Kvalitetsuppföljning – bjuda in medarbetare från Skånes Kommuner att berätta om arbetet kring avtals- och kvalitetsuppföljning.

Vid anteckningarna
Anna Lanje